

Abstrakt

Právní úprava národních parků v České republice a ve Španělském království

Národní parky jako tradiční nástroje ochrany přírody in situ, které zajišťují ochranu nejcennějších přírodních hodnot státu, jsou dlouhodobě společensky diskutovaným tématem, které si zaslouží opakovanou pozornost. To, že se jedná o aktuální a zásadní problematiku, dokazuje fakt, že obě právní úpravy sledované v této práci doznaly převratných změn. Česká úprava národních parků byla v roce 2017 zcela novelizována a Španělské království v roce 2014 přijalo nový zákon o národních parcích, a to mimo jiné v reakci na dlouholetý spor mezi autonomními oblastmi a ústřední státní mocí o pravomoci ve věcech zvláště chráněných území. Cílem této práce je představit a analyzovat základní právní pojetí národních parků ve Španělském království a České republice, prameny právních úprav, nástroje používané za účelem ochrany přírody a jejich zakotvení v rámci právních úprav a institucionální zajištění péče o národní parky. Na základě provedené analýzy je provedena komparace jednotlivých institutů, zhodnoceny jejich shodné a odlišné prvky a navrženy některé změny de lege ferenda. Tato práce se člení do osmi kapitol. První kapitola přibližuje předpisy mezinárodního a evropského práva, které na úpravu národních parků dopadají v důsledku účasti obou států v mezinárodních organizacích či na mezinárodních smlouvách, přičemž klíčovou roli hraje NATURA 2000. Druhá kapitola pojednává o pramenech vnitrostátních úprav. Třetí kapitola se zaměřuje na pojem národního parku, který vychází z definice IUCN, a proces vyhlášení národních parků. Čtvrtá rozebírá správu národních parků a instituce ji zajišťující. Předmětem páté kapitoly jsou koncepční nástroje, které zaujímají ve španělské úpravě klíčové místo a šestá kapitola přibližuje členění území do jednotlivých zón. Sedmá kapitola je pak věnována ochranným podmínkám a omezení aktivit na území národních parků. Kromě první kapitoly jsou všechny navrženy tak, aby v podkapitolách popsaly a analyzovaly vždy českou a španělskou úpravu a tyto dvě porovnal ve shrnutí. V závěru jsou shrnuty hlavní poznatky a návrhy de lege ferenda vyplývající z komparace úprav. V diplomové práci se používá metoda analytická a komparativní.

Klíčová slova: národní park, komparace, ochrana přírody